

Til
Rektor Ib Poulsen
Roskilde Universitet

Kære Ib Poulsen.

Tak for dit brev af 13. januar, hvori du imødegår omtalen af Roskilde Universitets Humanistisk-teknologiske Bacheloruddannelse i Produktivitetskommissionens nylige rapport om "Uddannelse og Innovation".

Omtalen indgår i følgende afsnit: *At tilskyndelsen er reel er afspejlet i de mange hybriduddannelser, som universiteterne har oprettet de senere år. Det gælder fx teknoantropologi og humanistisk-teknologisk basisuddannelse. Det er uddannelser, der takket være det tekniske mærkat opnår den mellemste taxametersats, til trods for at de i overvejende grad er humanistisk/samfundsvidenskabeligt anlagt og ikke benytter laboratoriefaciliteter i undervisningen. Akkrediteringsinstitutionen har påpeget, at hybriduddannelser generelt har problemer med kvaliteten. Det er derfor uhensigtsmæssigt, hvis universiteterne opretter den type uddannelser som følge af de tilskyndelser, der ligger i taxametersystemet, og ikke på baggrund af et reelt behov på arbejdsmarkedet.*

Lad mig kommentere dine fire kritikpunkter.

Omfanget af det humanistisk/samfundsvidenskabelige indhold i uddannelsen: Ifølge dit brev kan de studerende maksimalt optjene 70 ECTS ved at vælge fag inden for den humanistisk/samfundsvidenskabelige dimension af uddannelsen, svarende til 39 pct. af de i alt 180 ECTS, som uddannelsen omfatter.

Produktivitetskommissionen har læst studieordningens §33, stk. 2 sådan, at også bachelorprojektet på 15 ECTS kan vælges inden for den humanistisk/samfundsvidenskabelige dimension ("Subjektivitet, Teknologi og Samfund"). I så fald kan denne dimension udgøre op til 47 pct. af uddannelsen, så vidt vi kan se. Vi beklager naturligvis, hvis vi har misforstået studieordningen på dette punkt.

De to andre dimensioner af uddannelsen er "Design og Konstruktion" samt "Teknologiske Systemer og Artefakter". I det ene fagmodul efter uddannelsens basisdel kan de studerende endvidere bl.a. vælge fag som "Teknologisk-samfundsvidenskabelig planlægning", "Tværfaglige studier i sundhedsfremme og sundhedsstrategier", og "Plan, by og proces." Produktivitetskommissionens umiddelbare indtryk har været, at der også er humanistisk/samfundsvidenskabelige elementer i disse dimensioner og fag. Moduler, der har ord som *samfundsvidenskabelig* og *tværfaglig* i titlerne, kan kun svært tolkes som rene tekniske fag. Men som jeg forstår på dit brev, kategoriserer man på RUC disse dimensioner/fag til at være rent tekniske – hvilket giver anledning til opgørelsen af, at de humanistiske og samfundsfaglige elementer højst kan ramme de ovennævnte 70 ECTS. Alt i alt synes der at være en vis grad af vurdering i, hvor stort det humanistisk/samfundsvidenskabelige element i HumTek-uddannelsen er.

Anvendelse af laboratoriefaciliteter i undervisningen: Her kan jeg forstå på dit brev, at de studerende siden uddannelsens oprettelse i 2008 har haft adgang til laboratorielignende værkstedsfaciliteter, hvor fuldtidsansatte teknikere understøtter og vejleder de studerende i IT, programmering og andre tekniske problemstillinger, og at disse er blevet udvidet i løbet af 2012-13. At dømmet efter din egen beskrivelse forekommer disse laboratorielignende værkstedsfaciliteter dog ikke at være egentlige teknisk-naturvidenskabelige laboratoriefaciliteter, som vi har sigtet til i vores fremstilling. Jeg anerkender imidlertid, at Produktivitetskommissionens fremstilling på dette punkt kunne have været mere præcis.

Kvaliteten af hybriduddannelser: Du kritiserer i dit brev, at vi i rapporten skriver *Akkrediteringsinstitutionen har påpeget, at hybriduddannelser generelt har problemer med kvaliteten.*

Vort udsagn bygger på Akkrediteringsinstitutionens rapport 2013 "Tværfaglighed på dagsordenen – udfordringer og potentialer", hvoraf det fremgår, at "(a)kkrediteringerne i perioden 2007-2012 viser, at tvær- og flerfaglige uddannelser oftere har kvalitetsproblemer." (side 12). Akkrediteringsinstitutionen beskriver, at udfordringen for de tværfaglige uddannelser blandt andet skyldes et bredere optag: "(...) i nogle tilfælde betyder (det brede optag), at uddannelsen tilrettelægges på et mere introducerende niveau. Dette skal sikre, at alle studerende med forskellige faglige baggrunde kan følge med i og får udbytte af den indledende del. (...) men samtidig bringer (det) progressionen i fare og indebærer en risiko for, at de studerende ikke opnår det rette niveau ved uddannelsens afslutning." (side 19). Vi mener således, at der er fuld dækning for vores henvisning.

Oprettelse af hybriduddannelser: På samme måde gør du indsigelser mod vores sætning *Det er derfor u hensigtsmæssigt, hvis universiteterne opretter den type uddannelser som følge af de tilskyndelser, der ligger i taxametersystemet, og ikke på baggrund af et reelt behov på arbejdsmarkedet.* Produktivitetskommissionen fastholder imidlertid, at det er u hensigtsmæssigt, hvis udbuddet af uddannelser påvirkes af uheldige incitamenter i taxametersystemet.

På baggrund af din henvendelse og de ovennævnte forhold har kommissionen besluttet at justere den endelige udgave af vores rapport om "Uddannelse og Innovation". Afsnittet i rapporten vil herefter komme til at lyde:

Den manglende præcision i taxametersystemet kan være en af årsagerne til, at der i de senere år er oprettet mange nye tværfaglige uddannelser, som f.eks. teknoantropologi og humanistisk-teknologisk basisuddannelse, der opnår den mellemste taxametersats. Produktivitetskommissionen vurderer, at disse uddannelser har et vist teknisk indhold med anvendelse af laboratorielignende værkstedsfaciliteter, men ikke desto mindre i høj grad er humanistisk/samfundsvidenskabeligt anlagt. Taxametersystemet kan generelt tilskynde universiteterne til at oprette tværfaglige uddannelser med et vist indhold af tekniske fag for at opnå en højere taxametertakst. Akkrediteringsinstitutionen har påpeget, at tværfaglige uddannelser kan have særlige problemer med at sikre en tilstrækkelig progression i det faglige niveau. Det er derfor u hensigtsmæssigt, hvis universiteterne opretter den type uddannelser som følge af de tilskyndelser, der ligger i taxametersystemet, og ikke på baggrund af et reelt behov på arbejdsmarkedet.

Denne formulering vil blive indarbejdet i web-udgaven af kommissionens rapport såvel som i den trykte version af rapporten, som endnu ikke er distribueret. Samtidigt vil vi lægge dette brev til dig på kommissionens hjemmeside og sende det til direktør for Styrelsen for Videregående Uddannelser Nils Agerhus. Vi lægger også dit brev af 13. januar på vores hjemmeside, såfremt du ytrer ønske herom.

Med venlig hilsen

Peter Birch Sørensen
Formand for Produktivitetskommissionen